

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	40528
Nom	Innovació docent i iniciació a la investigació en educació lingüística i literària
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Facultat de Magisteri	1	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	36 - Innovació docent i iniciació a la investigació en educació lingüística i literatura	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BATALLER CATALA, ALEXANDRE	80 - Didàctica de la Llengua i la Literatura
LOPEZ RIO, JOAQUIM	80 - Didàctica de la Llengua i la Literatura

RESUM

Els grans canvis que, com a conseqüència del desenvolupament en comunicació, educació i tecnologia, s'han esdevingut en la societat tenen com a correlat l'adaptació del sistema educatiu a les demandes socials. La investigació, especialment en aula, esdevé una necessitat i una obligació de les i dels docents per tal que puguin atendre les noves competències docents de la secundària. Innovació, investigació i avaluació són, més que en cap altre moment, exigències implicades en els processos educatius que, d'altra manera, desatendrien tant les realitats com els propis objectius educatius.

Aquest mòdul-matèria analitza polítiques i cultures educatives en l'educació literària i lingüística, per a entendre i enriquir el que està passant en les pràctiques. Així, vol oferir a cada estudiant entorns de reflexió sobre la innovació i la pràctica docents mentre proporciona formació bàsica en investigació en aquest camp. Així mateix, vol aportar coneixements sobre els aspectes didàctics de la pròpia intervenció (tant multicultural com plurilingüe), que ajuden a reflexionar sobre els processos d'ensenyament-aprenentatge.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Els coneixements previs necessaris són els propis d'un titulat en àrees com la filologia, les ciències de la comunicació o les humanitats, amb atenció especial a la competència literària, lingüística i comunicativa que qualsevol professor de l'àrea de Llengües d'Educació Secundària ha de posseir.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

2024 - M.U. Prof.Educa.Secu

- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics sobre els processos d'ensenyament i aprenentatge respectius. Per a la formació professional s'inclourà el coneixement de les respectives professions.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels / de les estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.
- Concretar el currículum que es vaja a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva d'aquest; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat de l'alumnat.
- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure'n la capacitat per aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.
- Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seua situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.
- Adquirir els coneixements i les estratègies per poder programar les àrees, les matèries i els mòduls que tinguen encomanats.
- Dominar estratègies i procediments d'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat, així com de l'avaluació dels processos d'ensenyament.

- Conèixer els procediments de tutoria de l'alumnat, direcció i orientació del seu aprenentatge i suport en el seu procés educatiu.
- Conèixer les estratègies i els programes generals d'orientació educativa, acadèmica i professional de l'alumnat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Treballar en equip i amb equips, i desenvolupar actituds de participació i de col·laboració com a membre actiu de la comunitat educativa.
- Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la recerca educativa.
- Comunicar-se de manera efectiva tant de manera verbal com no verbal.
- Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i de la comunicació.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

- Conèixer i aplicar propostes docents innovadores en l'àmbit de la didàctica de la llengua i la literatura.
- Analitzar críticament l'acompliment de la docència, de les bones pràctiques i de l'orientació utilitzant inidcadors de qualitat
- Identificar els problemes relatius a l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua i la literatura i plantejar-hi alternatives i solucions.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació i avaluació educatives i ser capaç de dissenyar i desenvolupar projectes d'investigació, innovació i avaluació.
- Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'educació lingüística i literària.
- Ser capaços d'integrar coneixements i enforntar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que tot i que siga incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Saber comunicar les conclusions i els coneixements i les raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que faciliten l'adquisició de les competències comunicatives i literàries, atenent el nivell i la formació prèvies dels estudiants així com l'orientació d'aquests, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.

- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge de la llengua i la literatura. Adquirir els coneixements i les estratègies per poder programar les matèries i els mòduls propis de la seua responsabilitat docent.
- Adquirir estratègies per a estimular l'esforç de l'alumnat de l'etapa corresponent i promoure la seua capacitat per aprendre per si mateix i amb altres i desenvolupar habilitats de pensament i la seua decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciatives personals.
- Dominar estratègies i procediments d'avaluació dels processos d'aprenentatge de l'alumnat, així com els d'avaluació dels processos d'ensenyament.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Conceptes i propostes d'innovació educativa

- 1.1 Avaluar, innovar i investigar en educació literària i lingüística.
- 1.2 La innovació en educació literària i lingüística: conceptes, mètodes, projectes i eines.
- 1.3 Materials didàctics i unitats de programació des de la perspectiva de la pràctica i de la innovació.
- 1.4 Referents i recursos en la innovació educatives en educació literària i lingüística catalanes.

2. Conceptes i propostes d'investigació educativa

- 2.1 La i el docent de llengua i literatura com a investigador/a: el professional reflexiu
- 2.2 Els paradigmes de la ciència i la investigació en educació literària i lingüística: enfocaments, paradigmes, mètodes, tècniques, instruments i fonts.
- 2.3 Investigació en aula i innovació educativa: la investigació-acció.
- 2.4 Referents, recursos i línies de la investigació en educació literària i lingüística.

3. Conceptes bàsics i propostes per al treball d'investigació

- 3.1 Dimensions de la pràctica investigadora: ontologia, epistemologia i metodologia.
- 3.2 Documentació en els processos d'investigació.
- 3.3 El discurs acadèmic i la comunicació de la ciència.
- 3.4 Criteris generals per a la realització de treballs d'investigació en didàctica de la llengua i la literatura.
- 3.5 Consideracions en l'elaboració del Treball de Fi de Màster (TFM).

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	48,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	10,00	0
Elaboració de treballs en grup	32,00	0
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT**Activitats presencials**

- Classes teoricopràctiques: es treballaran els continguts a partir del debat i de la realització d'activitats amb diferents metodologies: classe magistral, seminari, taller, exposicions, aprenentatge basat en problemes, aprenentatge cooperatiu, anàlisi de bones pràctiques, situacions d'aprenentatge, etc.

- Treball en Grup: amb la finalitat de promoure l'aprenentatge cooperatiu. La defensa d'aquests treballs, individual i/o col·lectiva, es farà davant del grup complet en l'aula o en tutories i seminaris amb audiències reduïdes.

- Tutories: les tutories individuals i col·lectives han de servir tant per a coordinar l'estudiantat en les tasques individuals i de grup, com per a avaluar els progressos individuals, els resultats obtinguts i la pròpia pràctica docent

Activitats no presencials

- Estudi i treball autònom: estudi i realització de tasques i treballs individuals i altres de naturalesa cooperativa, orientats tant a la preparació de les classes teoricopràctiques com a la realització de tasques i treballs, orals i escrits, que esdevindran instruments idonis per a l'avaluació dels progressos, els aprenentatges i les pròpies pràctiques. El model del o de la docent com a investigador/a en l'aula centra l'activitat de cada estudiant en la formulació de preguntes rellevants, recerca d'informació, anàlisi, elaboració i posterior comunicació, activitats que només poden abordar-se des de l'autonomia i de l'acció reflexiva.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i analitzarà els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu. La qualificació, representació última del procés d'avaluació, és reflex de l'aprenentatge individual, entés no solament com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés relacionat fonamentalment amb transformacions personals de les i dels estudiants en trobar-se amb situacions que exigeixen desenvolupar noves habilitats i capacitats de comprensió i raonament.

La informació per a evidenciar l'aprenentatge serà recollida, principalment, mitjançant:

- Assistència i participació en un 80% de les sessions presencials i lliurament de les activitats plantejades en aquestes. Aquesta participació serà indispensable per a superar els diferents continguts de l'assignatura. La normativa del màster determina el seu caràcter presencial, per la qual cosa és obligatòria l'assistència a les activitats lectives que es proposen en aquesta assignatura.
- Proves i tasques orals i escrites per a la valoració dels continguts teoricopràctics, autoavaluació i lliurament de treballs individuals i grupals.

L'alumnat que no assistisca a classe tindrà dret a examinar-se en una segona convocatòria amb una prova escrita la puntuació màxima de la qual serà de 6 punts sobre 10.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Camps, A. Milián, M. (coords.) (2008). Mirades i veus. Recerca sobre l'educació lingüística i literària en entorns plurilingües. Graó
- Camps, A. (coord.) (2011). Llengua catalana i literatura. Investigació, innovació i bones pràctiques. Graó.
- Elliot, J. (1993). El cambio educativo desde la investigación acción. Morata.
- Latorre, A. (2003). La investigación-acción. Conocer y cambiar la práctica educativa. Graó.
- Penalva, C. i Mateo, M.A. (2006). Tècniques qualitatives d'investigació: Materials de suport a la docència en valencià. Universitat d'Alacant.
- Ramírez, M. S. i Valenzuela, J. R. (2017). Innovación educativa. Síntesis.
- Riba, C. (2014). Mètodes d'investigació qualitativa, UOC
- Rodríguez, D. i Valldeoriola, J. (2014). Metodologia de la investigació. Universitat Oberta de Catalunya.
- Sandín, M. P. (2013). Investigación cualitativa en educación. Fundamentos y tradiciones. Mc Graw-Hill.
- Stake, R. E. (2007). Investigación con estudio de casos (4a ed.). Morata.

Complementàries

- Bataller, A. (2019). Del concepto de lengua materna al de competencia plurilingüe. Representaciones de la identidad y la enseñanza multilingües a partir de biografías lingüísticas. *Onomázein. Revista de lingüística, filología y traducción*, 44, 15-36.
- Bataller, A. i H. H. Gassó (eds.) (2014). *Un amor, uns carrers. Cap a una didàctica de les geografies literàries*. PUV.
- Cassany, D. (2021). *L'art de fer classe*. Anagrama.
- Dolz, J. Schneuwly, B. (2006). *Per un ensenyament de l'oral*. IIFV-PAM.
- López-Río, J. (2011). *Per a una pedagogia del discurs. El comentari de textos com a eina educativa*. Perifèric Universitat de València.
- López-Río, J. (2014). Els i les mestres, investiguem? Una breu introducció a la investigació educativa. En Ibarra, N. (coord.). *Investigació i bones pràctiques al voltant del Treball Final de Grau*. (29-48). Neopàtria.
- Mendoza, A. (2002). Las funciones del profesor de Literatura: bases para la innovación. *Aspectos didácticos de lengua y literatura*, 12, 109-140.
- Palou, J. i Fons, M. (2020). Educación plurilingüe e intercultural. Una historia de transformación. En Ballester, J. - Ibarra, N. *Entre la lectura, la escritura y la educación: Paradigmas de investigación en didáctica de la literatura y la lengua*. (139-155). Narcea.
- Robinson, V. (2022) *Canviar l'escola o millorar-la*. Eumo.
- Ruiz-Bikandi, U. i Camps, A. (2007). Corrientes en investigación educativa y formación del profesorado: una visión de conjunto. *Cultura y Educación*. 19 (2), 105-122.